

Za domače potrebe kaj.

* Če hočeš čevlje ali usnje mazati, da ga voda ne premoči, vzemi loja in sala (špeha) in kuhaj ju tako dolgo, da se dobro stopita. Potem daj to mast ohladiti, pa jo spravi, dokler je ne potrebuješ. Kedar hočeš čevlje ali usnje mazati, vzemi te masti toliko, kolikor treba, pa jo polagoma razstopi na žerjavici. Kedar mast vrè, vlij v njo za žlico terpentinovega olja, in potem s pemzлом namaži čevlje ali kožo. Ko si vse tako namazal, postavi jih k topli peči, da se čevlji ali koža navzame te masti. Kdor po snegu ali blatu mnogo gazi, bo hvalil to mazilo, ki ohrani usnje.

Gospodarske novice.

V Gradcu bo septembra meseca razstava

5 glavnih oddelkov: za poljedelstvo in gozdarstvo, za rudarstvo in plavžarstvo, za obrtnijo, za umetnost in za znanstvo in poduk. V razstavo se bodo sprejeli izvrstni izdelki štajarski pa tudi družih dežel. Kar kdo želi razstaviti, mora oglasiti do 30. aprila t. l. Oglasi se pošiljajo pod adreso: glavnemu odboru deželne razstave v Gradcu.

Seme ruskega tanú

Štajarski kmetovalci dobijo v pisarnici družbe kmetijske v Gradcu kilo po 29 krajc.

Sadjereja v severni Ameriki.

Še pred 20 leti je bila sadjereja v Ameriki na tako nizki stopnji, da sadjerejska družba, ki se je osnovala, si ni upala s statističnim poročilom na dan. Okoli leta 1870. je pa začela sadjereja ameriška zelo napredovati, tako, da leta 1876. so ondi šteli nad 112 milijonov jablan, 28 milijonov in 226.000 hrušk, 112 milijonov in 270.000 breskev in 141 milijonov in 260.000 trt. Za to sadje in trte so skupili: za jabelka 40 milijonov dolarjev,*) za hruške 14 milijonov in 131.000 dolarjev, za grozdje 2 milijona in 118.000 dolarjev; za rudeče jagode so skupili 500.000 dolarjev itd. — Tudi en dokaz, koliko dobička donša napredek sadjereje.

Velikansk steber iz sira

sko napravili v mlekarški in sirarski razstavi v Novem Jorku v severni Ameriki 8. decembra lanskega leta. Tega steber je bil visok 40 čevljev; podlaga mu je bilo 100 velikih hlebov sira; na teh je ležalo 120 Chidderskih sirov, katerih vsak je vagal 60 funtov; na teh zopet 750 Eidamskih sirov, vsak njih 6 funtov težak; na teh 400 mladih ameriških sirov po 8 funtov težkih in na vrhu velikansk hleb Eidamskega sira 120 funtov težak. Tega steber, zložen iz 25.000 funtov sira, razpostavila je ena sama sirarnica. — No, vrli bohinjski sirarji, ali ni bil to velik „turn“ iz samega sira narejen?

Politično-poučne stvari.

Kaj pomeni beseda „konservativec“.

† Kdor se s politiko peča, se mora novih besedi učiti. Teh besedi je veliko vzeti iz latinskega, pa tudi iz grškega. Ker so si Nemci take besede prisvojili, in tudi Italijani, Francozi in drugi, moramo si jih prisvojiti tudi Slovani.

*) En dolar je po naše 2 gold. 7 kr.

Med drugimi je ena taci besedi tudi beseda „konservativno“ (konservativec, konservativen, konservativizem), ki se dandanes 20krat na dan sliši. Naj jo tedaj nekaterim našim bralcem pojasnimo. „Konservativna“ stranka je nasprotna „liberalni“ ali „ustavoverni“, tudi naši poslanci so „konservativni“, ker spadajo k tej državni stranki.

Za to besedo do zdaj še Nemci nimajo v svojem jeziku prave. Latinski pomeni „conservare“ — ohraniti, hraniti, varovati. Načelo stranke, ki se tako imenuje, je toraj braniti, ohraniti državo, varovati prekucij — notranjih in vnanjih — nasprotno „liberalcem“ ali „naprednjakom“, ki si prizadevajo vse, kar je bilo, če tudi dobro, prenoviti, prekucniti in na glavo postaviti. Zavoljo tega načela pa „liberalci“ in „naprednjaki“, ki se sami tudi „ustavoverce“ imenujejo, konservativce zelo sovražijo, obrekujejo in pred ljudstvom črnijo. Psujejo jih „črnuhe“, „farške hlapce“, „nazadnjake“, „tmince“, „rimljane“, „pobožnjake“ itd., da bi jih pri ljudstvu spravili ob zaupanje. To — se ve — je vse le nesramno obrekovanje, kar naj tu ob kratkem dokažemo le po nekaterih zgodovinskih črticah.

„Konservativna“ ali tudi „avstrijska“ stranka bila je zmiraj skrbna za Avstrijo in njene narode, ona je obvarovala je še večih nesreč, nego jo jih je zadelo zadnje vrstolet, ko je „liberalizem“ od leta 1848. počenši dobil trikrat vso oblast v roke. Dobra ta liberalizem ni nikdar nič storil, pač pa mnogo slabega. Ni treba nam nadrobno naštevati vseh nadlog in nesreč, ki so Avstrijo zadele po „liberalizmu“, dosti je, če omenimo, da so to sleparijo slednjič sprevideli in naveličali se je narodi, da so se ljudstvu odprle oči; spregledalo je in videlo, kako so ga bili za nos vodili, in zdaj je „liberalizem“, „ustavoverstvo“, „naprednjaštvo“ ob vso veljavo prišlo.

Vse, kar je „liberalstvo“ v tem času svojega gospodarstva zleglo, je nekoliko novih postav. Al premisliti je, da ni vse, kar je novo, tudi dobro, vzlasti je v teh po liberalizmu skovanih postavah sila malo takega, kar bi bilo vredno, da se ohrani, pač pa veliko škodljivega in poprave potrebnega; prvo je delo vlade in konservativcev, drugo pa po „liberalizmu“ zasejani plevel. Tega popleti in namesti njega vvesti bolje, narodom ugodne naprave in postave, ter popraviti do tje nastalo škodo v državnem in ljudskem gospodarstvu, avstrijska vlada uže v tretje išče pomoči pri „konservativni“, to je, pravi avstrijski stranki, katera je prav zato, ker je avstrijska, pravična tudi vsem narodom avstrijskim in njihovim svetinjam.

Namen tega poklica je: ohraniti starodavno Avstrijo z vsemi njenimi narodi, nikakor pa ne zastarelih navad, ki sedanjemu času niso več priležne niti koristne. Konservativne stranke namen in načelo je to: Narodom avstrijskim ohraniti njih jezik, njihovo vero, njihove šege; varovati vsacemu narodu njegove pravice pod ščitom avstrijskim, in braniti jih zatiranja po drugih bodisi notranjih ali vnanjih narodih. Zatirati ta stranka ne pusti nikogar, ker dobro vé, da en oslabljen ud telesa slabí vse teló. Bolj ko pa okrepi vsak ud zá-se, bolj okrepe vsi udje skup, bolj okrepi po njih celota — telo — Avstrija. Če ima vsak narod vse, kar mu gre, je zadovoljen, močan; če imajo vsi avstrijski narodi to, so močni in močna je po njih tudi Avstrija. In ravno to so namere, načela konservativne stranke, toraj mora vsak pošten Avstrijec želeiti, da bi ostala na krmilu ter vrgla liberalizem popolnem ob tla, to je, tisti lažnjivi nemški liberalizem, katerega trojno geslo je: 1) „jaz gospod, vi vsi drugi pa meni hlapci“, 2) „nemški jezik kralj, vsi drugi podložniki“, 3) „vera katoliška stara šara, pasja vera prava